

Alla barn har rätt till ett privatliv

Syftet med det här temat är att barn ska veta mer om Barnkonventionen artikel 16 "Barn har rätt till ett privatliv". I tidningen berättar vi om två barn, Alice från Tanzania och Dinesh från Nepal. Du läsa om hur deras vardag ser ut och vad de tänker om hemligheter och rätt till ett privat liv. Det finns även korta intervjuer med andra barn om hur de tänker kring detta. Artiklarna finns på hemsidan i originaltext samt som Lätt att läsa.

Den första artikeln handlar om Alice, 12 år. Hon har bättre förutsättningar än många andra barn i Tanzania för hennes mamma har en bra utbildning, hon är utbildad lärare. Även om Alice har det bra är livet inte alltid så enkelt. När vi besökte Alice frågade Rafiki vad Alice hade som var hennes alldeles egen sak. Hon berättade att hon hade lite böcker, och det visade sig vara skolböcker. Efter ett tag kom mamma Millen på att Alice faktiskt hade en höna som var hennes egen. En tanke som kan vara värt att nämna, eftersom många av Sveriges barn har många ägodelar.

Artikel två handlar om Dinesh, 12 år i Nepal som bor långt ifrån staden. Han var tydlig med att hans hemligheter var hans egna och de delade han naturligtvis inte med Rafiki.

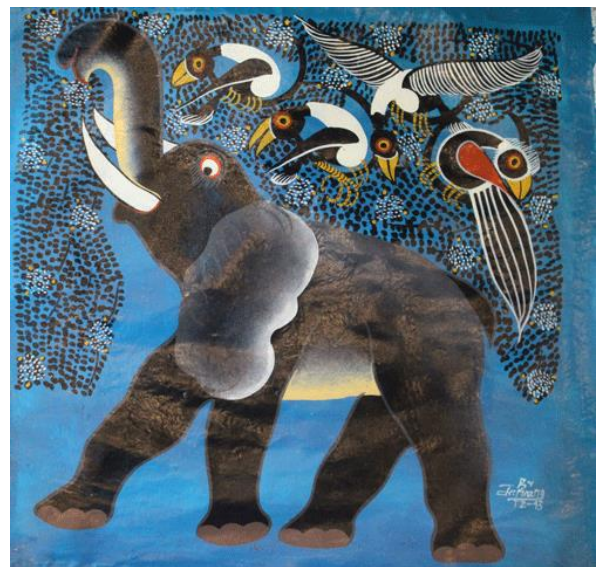
Hela texten ur barnkonventionen artikel 16:

Artikel 16: Rätt till privat- och familjeliv

1. Inget barn får utsättas för godtyckliga eller olagliga ingripanden i sitt privat- och familjeliv, sitt hem eller sin korrespondens och inte heller för olagliga angrepp på sin heder och sitt anseende.
2. Barnet har rätt till lagens skydd mot sådana ingripanden eller angrepp.

Hjälp oss: Vi har gjort en kort enkät som ligger på Rafikis webb.

"Rafiki undersöker" Låt dina elever gå in och tycka till. Efter ni har läst tidningen. Vi testar lite med webbenkät och är angelägna om svar. Därför kan man vinna små grejer från Tanzania om man deltar. Om du som är pedagog inte vill att dina elever ska skriva in sina adressuppgifter så kan du skicka ett mejl till Rafiki: "12 av mina elever har gjort er undersökning." Då lägger vi tolv lappar i hatten när vi drar vinnare.

Vill du måla tinga-tingabilder? Se punkt 4 i lektionsförslaget.

Ett förslag på hur du kan arbeta med tidningen:

1. Barn har rätt till ett privatliv (sid 3)

Innan ni läser artiklarna om barnen så börja med att läsa vad barnkonventionen säger.

A) Diskutera bilderna på sid 3:

- *Kan du känna igen dig?
- *Vem är du oftast, den som kikar eller den som inte vill att någon ska titta men du kanske inte vågar säga det?
- *Är det ok att tjuvläsa andras sms, brev eller dagböcker?

B) Läs texten tillsammans på sid 3

C) Diskutera texten på sid 3:

Här finns utrymme att diskutera mobbing och förtal, både på nätet och IRL. Vem som får vara bland dina saker?

- *Det är viktigt att du skyddas från angrepp på din heder men du har också skyldigheter att skydda andra. Det är lika viktigt att du inte skadar någon annans rykte.
- *Du har skyldighet att uppträda på ett schysst sätt på nätet. Varför är detta viktigt? Och är det någon skillnad mot hur man är hemma eller i skolan?
- *Varför mobbar man andra på nätet?
- *Varför är det förbjudet?
- *Hur ska man hindra nätmobbing.
- *Finns det lagar som skyddar privatlivet?

2. Vad tänker andra barn om privata saker

- A) Titta på världskartan och hitta Tanzania och Nepal.
- B) Läs artiklarna om Alice och Dinesh gemensamt i klassen.
- C) På sidan 7 funderar några över vad som är hemligt. Låt klassen fundera!
- D) Diskutera "Fundera på " frågorna som finns i tidningen.

Alice i Tanzania sid 1-2

Om du vill diskutera artikeln om Alice mer kan du använda följande frågor:

- *Jämför ditt hem med Alice hem. Vilka likheter och skillnader kan du komma på?
- *Alice säljer ägg. Hur får du egna pengar?
- *Vad brukar du prata med dina kompisar om? Vad liknar det Alice och Fatoma pratar om?
- *Vilka drömmar har du om framtiden?
- *Vad tänker du om hur Peter har det?
- *Vad kan du köpa för 20 kronor?

Dinesh i Nepal sid 4-5

Om du vill diskutera artikeln om Dinesh mer kan du använda följande frågor:

- *Dinesh vill inte dela med sig av sina hemligheter så klart. Finns det några hemligheter som man borde prata med någon om?
- *Det är viktigt att prata om vissa saker med vuxna, det kanske inte måste vara mamma och pappa. Vem kan man prata med om viktiga saker?
- *Är det ok att berätta "en hemlis" även om man inte är bästa kompisar längre?
- *Vissa saker är viktiga att hålla hemliga. Varför?

3. Lek leken som finns i tidningen sid 7.

Leken finns i hela världen. Om du har elever från flera länder så kan du be dem kolla med sina föräldrar. Då kommer ni få många varianter på denna lek. Kräver en del koordination och kan vara svår för yngre barn.

4. Bildtips:

Måla "Tinga Tinga tavlor" med eleverna med flaskfärg.

Tinga Tinga tavlor är färgstarka, naiva tavlor som sälj i Tanzania men även i Kenya. De föreställer ofta djur eller blommor, speciellt fåglar som betyder frihet. De kan också föreställa människor i bylivet eller bilder av massajer. Mannen bakom heter Edward Said Tinga Tinga. Den första tavlan målades 1968. Efter Edwards död 1972 spred sig konsten över landet.

Du kan få inspiration av SVT:s animationsfilmer för barn och bilder på Tinga Tinga tavlor på nätet. Tinga Tinga sagorna i SVT bygger på afrikanska fabler. Animationerna är gjorda i Tinga-Tinga stil. Se länken nedan: <http://www.svt.se/barnkanalen/tinga-tinga-sagor/>

LGR11: Det du kommer att jobba med berör delar av syftet och det centrala innehållet i Samhällskunskap och Geografi.

Samhällskunskap

Utdrag ur: Ämnets Syfte Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna och med demokratiska processer och arbetssätt. Den ska också bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om, och förmågan att reflektera över, värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle.

Utdrag ur: Centralt innehåll år 4-6 De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

Geografi

Utdrag ur: Ämnets Syfte Undervisningen ska också medverka till att eleverna utvecklar kunskaper om hur vi kan påverka framtiden i riktning mot en mer acceptabel levnadsmiljö för alla.

Utdrag ur: Centralt innehåll år 4-6 Ojämna levnadsvillkor i världen, till exempel olika tillgång till utbildning, hälsosvård och naturresurser samt bakomliggande orsaker till detta. Enskilda människors och organisationers arbete för att förbättra människors levnadsvillkor.